

«Показувати українських учнів у ширшому просторі»

Розмова з Кароліною Хмур, методисткою української мови

Вдруге в Підляському воєводстві проведено підляський тематичний конкурс для учнів, які вивчають у школах українську мову як рідну. У минулому році він пройшов під гаслом «Тарас Шевченко – представник українського романтизму». Цього року ведучою темою була постать видатної української письменниці – «На крилах пісні – життя і творчість Лесі Українки». Розмова з Кароліною Хмур, методисткою української мови у Підляському воєводстві, ініціаторкою проведення конкурсу.

Людмила Лабович: Як з'явилася ідея підляських тематичних конкурсів?

Кароліна Хмур: Думка була така, щоб діти, які вивчають українську мову на Підляшші, стали ширше помітні у воєводстві, а окрім того, щоб українська мова увійшла в канон таких – кажучи в лапках – «нормальних» предметів. Польську мову, математику, історію вивчають усі, ці предмети є в програмі, але українська мова, яка вивчається як мова національної меншини – це для дітей насправді додатковий шкільний предмет. Тому треба доцінювати тих учнів, показувати їх у ширшому просторі, але й старатися робити так, щоб вони мали користь з того, що вчать української.

Українська мова в наших школах є вже понад 25 років, але не проведено тут ніколи конкурсів, за які діти отримували б бали, дякуючи яким могли б легше дістатися до такого ліцею, до якого вони хочуть. Тому почалися старання, щоб це ініціювати. На жаль, не було можливостей організації предметного конкурсу на воєводському рівні, але з'явилася думка, щоб почати проводити підляський тематичний конкурс.

У минулому році відбувся перший такий конкурс, який був присвячений постаті Тараса Шевченка. Цього року пройшов другий – про Лесю Українку. Ми звернулися до Підляської кураторії освіти в Білостоці з проханням додати його до списку

конкурсів, які можна вписати на свідоцтві у восьмому класі та за які діти отримують бали, коли поступають у ліцей. Кураторія погодилася і цьогорічний конкурс буде вписаний на свідоцтві закінчення початкової школи, та трьох його лауреатів отримає по два бали. Якщо дитина стане лауреатом кілька разів, то отримані бали будуть сумуватися.

Досі відбулися два тематичні конкурси. Що вони показали?

Виявилося, що є потреба таких конкурсів серед учнів, батьків і вчителів, бо дякуючи ним підвищується рівень навчання української мови. Ті діти, які беруть у них участь, вчать, поглиблюють свої знання, починають більш серйозно ставитися до уроків.

Думаю, що такі конкурси і для дітей, і для батьків показують, що українська мова є важливою. Це одна з найбільших переваг організації таких конкурсів.

Минулого року конкурс проведено у стаціонарній формі, цього року ви його організували онлайн. Як усе це виглядало?

У цьому році виникла проблема, як взагалі провести цей конкурс. У минулому році ми закінчили його 9 березня. Пам'ятаю, це був понеділок, а вже в четвер ми як школа не працювали, бо почалася пандемія. Тому я вирішила, що на відміну від минулого року головним організатором не буде Початкова школа № 4 у Більську-Підляському, але Центр навчання вчителів у Білостоці, де працюю методисткою. Наш інформатик створив умови для того, щоб провести конкурс онлайн. Система дуже добре спрацювала, дала можливість безпосереднього зв'язку з учнями, бо й тепер діти пишуть до мене, запитують про свої помилки.

На жаль, з огляду на пандемію, була мала відстань поміж першим та другим етапом. Просто ми не мали іншого виходу, однак старалися робити так, щоб було найбільш корисно для дітей.

У минулому році було більше учасників, але це думаю пов'язане з тим, що цього року заняття були ведені онлайн і важче було ангажувати дітей. Однак усе виглядало непогано. У першому, шкільному етапі конкурсу взяло участь 19 дітей, у другому,

фінальному було 15 осіб. Це були діти з наших усіх початкових шкіл – з Більська-Підляського, Черемхи і з двох з Білостока, тому й велика подяка для наших вчительок.

Перше місце здобули дві дівчинки з більської школи – Марія Ситницька і Олександра Осип'юк. Вони набрали таку саму кількість балів. За ними були чотири учениці: Катерина Максим'юк, Емілія Королько, Мальвіна Волосик і Юлія Домбровська, які здобули таку саму кількість балів. Ми передбачали, що може бути така ситуація, тому відбулася додаткова частина конкурсу на платформі Teams. Оскільки всі дівчата були з Початкової школи № 4 у Більську-Підляському, у комісії знайшлися вчительки з Білостока і Черемхи. Ми поставили їм усно три запитання та одноголосно вирішили, що друге місце здобуває Катерина Максим'юк.

У зв'язку з тим, що перше місце зайняли дві особи, та бали Підляської кураторії освіти передбачені лише для трьох осіб, то отримують їх лауреатки першого і другого місць. Переможниці третього місця дістануть дипломи та речові нагороди. Ми їх передамо до школи в Більську-Підляському перед закінченням шкільного року.

Які висновки можна зробити після другого підляського тематичного конкурсу?

Виявилось, що найсильнішим осередком навчання української мови у Підляському воєводстві є Початкова школа № 4 у Більську-Підляському. Всі інші осередки мусять ще працювати, щоб досягти того рівня. Після конкурсу бачимо це виразно і мусимо робити все, щоб рівнятися з найкращими.

Які плани на наступні роки?

Поки що будемо організувати конкурс, який ми спроможні зробити, тобто тематичний. Однак хочемо проводити також предметний воєводський конкурс. Щоб це зробити, мусимо підписати договір з інституцією, в якій працюють вчителі, що не мають ніякого зв'язку з учнями – учасниками конкурсу. Я, окрім того, що є методисткою, працюю як вчителька в Громадській

початковій школі ім. св. св. Кирила і Methodія в Білостоці, та мої учні також беруть участь у конкурсі. Тому ми тут розраховуємо та корисну співпрацю з Підляським науковим інститутом.

Напевно будемо старатися, щоб продовжувати тематичний конкурс, окрім того постараємося почати співпрацю з Інститутом та проводити воєводський предметний конкурс з української мови.

Дякую за розмову.

Розмовляла Людмила Лабович